

ด่วนที่สุด

ที่ ทส ๑๖๐๖.๔๓/ ๓ ๑๕๔

กวด. 196
วันที่ 7 ต.ค. 66
เวลา 16.10

สลด.

ส่ง : กวด.

รับที่ : ๕11599/66

7 ต.ค. 2566 เวลา 16.00 น.

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๔๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน
แขวงพญาไท เขตพญาไท
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓ ๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง การทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. รายงานผลการทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ
๒. สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๖

ด้วยกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอเรื่อง การทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๔ (๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ (คปช.) มีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญ คือ การจัดทำนโยบายป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาป่าไม้ของประเทศให้เกิดเอกภาพ และดุลยภาพในการอนุรักษ์ การใช้ประโยชน์ และการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ เศรษฐกิจ และสังคม โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ รวมทั้งข้อตกลงระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และจัดทำยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทเกี่ยวกับการพัฒนาป่าไม้ของประเทศ ซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายป่าไม้แห่งชาติ รวมถึงการให้ความเห็นและข้อเสนอแนะแก่หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการแก้ไขเพิ่มเติมหรือปรับปรุงกฎหมายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง การให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจำแนกพื้นที่ป่าไม้ เพื่อการบริหารจัดการในภาพรวมของประเทศ และแนวทางจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามกฎหมาย อนึ่ง นโยบายป่าไม้แห่งชาติ และยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทเกี่ยวกับการพัฒนาป่าไม้ของประเทศ ซึ่งต้องเสนอคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว ให้แจ้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย

ยุทธศาสตร์...

ยุทธศาสตร์หรือแผนแม่บทดังกล่าว รวมทั้งจัดให้มีการทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติและแผนแม่บทเกี่ยวกับการพัฒนาป่าไม้ของประเทศทุกสามปี หรือหากกรณีมีความจำเป็นให้ คปช. ดำเนินการทบทวนได้ตามความเหมาะสมกับสถานการณ์

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

นโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้รับความเห็นชอบโดยที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และครบกำหนดที่ต้องมีการทบทวนครั้งแรก ในวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ ดังนั้น เพื่อให้นโยบายป่าไม้แห่งชาติยังคงเป็นกรอบแนวทางในการจัดการป่าไม้ทั้งระบบของประเทศให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นไปอย่างมีเอกภาพและดุลยภาพ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีโดยด่วนต่อไป

๓. สาระสำคัญและข้อเท็จจริง

๓.๑ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ๔ ประการ ประกอบด้วย ๑) เพื่อให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ๒) เพื่อหยุดยั้งและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ๓) เพื่อให้มีการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเหมาะสม ยั่งยืน เป็นธรรม และเป็นฐานการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และ ๔) เพื่อให้ระบบบริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และบทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ จำนวน ๒๔ ข้อ ซึ่งครอบคลุม ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการป่าไม้ จำนวน ๑๓ ข้อ ด้านการใช้ประโยชน์ผลิตผลและบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ จำนวน ๔ ข้อ และด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ จำนวน ๗ ข้อ รวมทั้งข้อมูลประกอบข้อเสนอ นโยบายป่าไม้แห่งชาติ

๓.๒ คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ได้มีคำสั่ง ที่ ๑/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ โดยมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ รวมทั้งศึกษา และทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ และแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ เพื่อเสนอต่อ คปช. ทุกสามปี โดยคณะกรรมการจัดทำร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติและร่างแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติ ได้จัดให้มีการประชุมเพื่อทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติ จำนวน ๓ ครั้ง

๓.๓ การทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติได้คำนึงถึงหลักการที่ว่าทรัพยากรป่าไม้เป็นฐานการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของประเทศมาเป็นระยะเวลายาวนานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันได้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสถานการณ์ทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อม รวมถึงสถานการณ์ปัญหาด้านสิ่งแวดล้อมของโลก การเสื่อมโทรมและลดลงของพื้นที่ป่าไม้ องค์กรที่เกี่ยวข้องในระดับนานาชาติ จึงได้สร้างกลไกในการป้องกันและแก้ปัญหาหลายประการ เช่น การรับรองป่าไม้ (Forest certification) และ EU Regulation for deforestation – free products ซึ่งได้เกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรมและการค้าที่ใช้ผลผลิตจากสวนป่าหรือป่าไม้ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล ในขณะที่พื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทย

ส่วนใหญ่...

ส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านการรับรองมาตรฐานการจัดการป่าไม้ (Forest management certification) และยังคงแก้ไข ปัญหาการครอบครองและใช้ประโยชน์ที่ดินไม่แล้วเสร็จ ซึ่งเป็นเงื่อนไขทางการค้าที่สำคัญต่อการส่งออก ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าไปยังประเทศอื่น ๆ นโยบายป่าไม้แห่งชาติจึงยังเป็นนโยบายที่มีความท้าทาย ในการจัดการทรัพยากรป่าไม้ภายใต้ข้อจำกัดหรือเงื่อนไขด้านนโยบาย กฎหมาย สถานการณ์ และบริบทต่าง ๆ ดังนั้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการแก้ปัญหาด้านทรัพยากรป่าไม้และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน จึงยังไม่มี ความจำเป็นต้องปรับปรุงนโยบายป่าไม้แห่งชาติ โดยให้คงวัตถุประสงค์ของนโยบายป่าไม้ แห่งชาติ จำนวน ๔ ประการ บทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ จำนวน ๒๔ ข้อ ครอบคลุม ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการป่าไม้ ด้านการใช้ประโยชน์ผลผลิตและการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ และด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กรเกี่ยวกับการป่าไม้ ไร่เช่นเดิม ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ในช่วงเริ่มต้น ของการขับเคลื่อนนโยบายป่าไม้แห่งชาติผ่านแผนแม่บทพัฒนาการป่าไม้แห่งชาติและถ่ายทอดสู่แผน ของหน่วยงานเพื่อปฏิบัติตามแผนให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

เพื่อให้สภาพแวดล้อมของประเทศไทยมีสภาพดีขึ้นอย่างยั่งยืน มีพื้นที่สีเขียวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่สีเขียวที่เป็นพื้นที่ป่าธรรมชาติและพื้นที่ป่าเศรษฐกิจเพื่อการใช้ประโยชน์ มีพื้นที่ป่าไม้ ที่เหมาะสมกับความสมดุลของระบบนิเวศและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน หักด้อยและป้องกันการทำลาย ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่าของชาติอย่างมีประสิทธิภาพ มีการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรป่าไม้ สัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพอย่างเหมาะสม ยั่งยืน เป็นธรรม และเป็นฐานการพัฒนาประเทศ และคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยคำนึงถึงดุลยภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม และเพื่อให้ระบบ บริหารจัดการทรัพยากรป่าไม้มีประสิทธิภาพบนพื้นฐานองค์ความรู้และนวัตกรรม รวมทั้งกระบวนการมีส่วนร่วม ของทุกภาคส่วน

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๖๖ เมื่อวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๖๖ มีมติเห็นชอบผลการทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายป่าไม้แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งนโยบายป่าไม้แห่งชาติยังคงมีความเหมาะสม กับสถานการณ์และบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงยังไม่มี ความจำเป็นต้องปรับปรุง ทั้งนี้ ให้รับข้อสังเกต และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง และมอบกระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๗. ข้อมุกุหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เห็นชอบร่างนโยบายป่าไม้แห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประเทศไทยมีพื้นที่ป่าไม้ที่เหมาะสม หักด้อยและป้องกันการทำลายทรัพยากรป่าไม้

และสัตว์ป่า...

และสัตว์ป่าของชาติ ก่อให้เกิดการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ และเป็นฐานการพัฒนาประเทศและคุณภาพชีวิตของประชาชน ประกอบด้วยบทบัญญัตินโยบายป่าไม้แห่งชาติ จำนวน ๒๔ ข้อ ครอบคลุม ๓ ด้าน ได้แก่ (๑) นโยบายด้านการจัดการป่าไม้ (๒) นโยบายด้านการใช้ประโยชน์ผลผลิต และการบริการจากป่าไม้และอุตสาหกรรมป่าไม้ และ (๓) นโยบายด้านการพัฒนาระบบบริหารและองค์กร เกี่ยวกับการป่าไม้ ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับความเห็นของกระทรวงพลังงานและสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ไปพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗.๒ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๕ เห็นชอบร่างแผนแม่บทพัฒนา การป่าไม้แห่งชาติตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเสนอ และให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาปรับปรุงกฎเกณฑ์หรือเงื่อนไข เกี่ยวกับการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้แต่ละประเภทให้มีความเหมาะสม ชัดเจน สอดคล้อง กับสถานการณ์ปัจจุบัน และเป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง แล้วให้จัดทำ เป็นคู่มือการปฏิบัติงาน (Handbook) เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติได้อย่างถูกต้องและเป็นไป ในแนวทางเดียวกันต่อไป

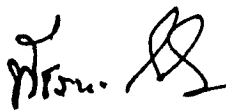
๘. ข้อเสนอของหน่วยงานของรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ ผลการทบทวนนโยบายป่าไม้แห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการนโยบายแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยให้คงวัตถุประสงค์และบทบัญญัติของนโยบายป่าไม้แห่งชาติไว้เช่นเดิม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

พลตำรวจเอก

(พิชรวาท วงษ์สุวรรณ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมป่าไม้

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒ - ๓ ต่อ ๕๐๗๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ nationforestpolicy@gmail.com